

М. Ю. Слинко

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГОСПОДАРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті розглянуто погляди на трактування категорії «інформаційна технологія». Охарактеризовано п'ять основних типів інформаційних систем відповідно до функціональних сфер управління підприємством.

Виявлено, що сфера комп'ютерних та інформаційних технологій за останні роки демонструє суттєве підвищення темпів розвитку. Значні темпи впровадження інформаційних технологій забезпечують зростання чисельності обчислювальної техніки у користуванні вітчизняних підприємств, що представлено у статті.

Охарактеризовано різноманітні інформаційні технології, які реалізуються у формі різноманітних інформаційних систем та інформаційних комплексів на рівні підприємства, зокрема такі: MRP, SCM, BPR, ERP, MIS, BI.

Представлено та охарактеризовано складові алгоритму використання інформаційних технологій у господарській діяльності підприємства, а також етапи механізму впровадження інформаційних технологій на підприємстві. Визначено роль та основні завдання, вирішення яких забезпечує впровадження інформаційних технологій на вітчизняних підприємствах.

***Ключові слова:** інформаційні технології; підприємництво; інноваційний розвиток; інформаційна система; інформаційно-комунікативні технології.*

Актуальність проблеми (постановка проблеми). У ринкових умовах господарювання під впливом глобалізації соціально-економічних процесів дедалі більшого значення в управлінні підприємством набуває використання інформаційних технологій. Ефективне ведення господарської діяльності в Україні є неможливим без впровадження сучасних інформаційних технологій, котрі сприяють інтеграції та взаємозв'язку підприємства з зовнішнім середовищем, підвищують якість послуг, покращують передачу значних обсягів інформації, збільшують швидкість обслуговування та ефективність діяльності, дають можливість враховувати індивідуальні потреби кожного клієнта тощо. Використання інформаційних технологій у процесі господарювання підприємств об'єктивно викликає зміни в роботі та забезпечує взаємодію всіх структурних підрозділів, що формує потребу у розробці детального регламенту та проведенні відповідного навчання в усіх підрозділах. Проблемні моменти впровадження інформаційних технологій прямопропорційно залежать від масштабу підприємства та ступеня розвитку його виробничих і фінансових зв'язків. Тому важливого значення набуває оптимізація діяльності підприємства на основі застосування сучасних інформаційних технологій, що й актуалізує обрану тему.

Аналіз останніх джерел досліджень і публікацій. Напрями розвитку інформаційних технологій, їх вплив та використання на різних рівнях соціально-економічних відносин відображено у роботах багатьох науковців, зокрема, таких: В. Г. Антоненко, Ж. М. Жигалкевич, А. С. Онопко, А. Ю. Голобородько, Т. В. Янчук, О. В. Ілляшенко. У роботах представлених авторів широкого висвітлення набули питання актуальності впровадження інформаційних технологій у господарські процеси, їх ролі та перспектив. Однак більш детального дослідження потребують проблеми, які виникають на підприємствах у цьому напрямку, а також конкретні заходи щодо впровадження сучасних інформаційних технологій у господарську діяльність.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження підходів щодо впровадження інформаційних технологій у господарській діяльності підприємств, а також поглиблення теоретичних аспектів та розроблення практичних рекомендацій стосовно реалізації економічного механізму використання інформаційних технологій на вітчизняних підприємствах.

Викладення основного матеріалу дослідження. Нині інформаційні технології забезпечують інтенсифікацію глобалізаційних та інтернаціональних процесів. Завдяки інформаційній революції, проявом якої і є інформаційні технології, трансформується світова економіка: державні кордони значною мірою нівелюються, а конкуренція національних техніко-економічних потенціалів суттєво загострюється. Сучасні системи комунікативних технологій сприяють отриманню необхідної інформації на будь-якій відстані та в режимі реального часу, що дає змогу швидко приймати рішення,

спрощує організацію міжнародного інвестування, прискорює рух капіталів, оптимізує адаптацію державної політики країн на рівні урядів та центральних банків [1, с. 6].

В умовах сьогодення стрімкого розвитку набуває процес впровадження та вдосконалення існуючих, а також розробка нових інформаційних технологій на рівні підприємств. З метою кращого розуміння ролі та значення інформаційних технологій у господарській діяльності підприємства необхідно надати визначення цієї категорії.

Відповідно до визначення, представленого державним стандартом (ДСТУ 2226–93), інформаційна технологія – це технологічний процес, предметом перероблення і результатом якого є інформація [2]. За визначенням ЮНЕСКО, це сукупність взаємозалежних наукових, технологічних та інженерних дисциплін, що досліджують методи ефективної організації праці людей, діяльність яких пов'язана з обробкою та зберіганням інформації; обчислювальна техніка, методи організації та взаємодії з людьми і виробничим устаткуванням, практичні додатки та відповідні соціальні, економічні та культурні проблеми [3, с. 270]. Це характеризує інформаційні технології як такі, що вимагають відповідної підготовки, значних початкових витрат та наукомісткої техніки.

А. С. Онопко та Ж. М. Жигалкевич дотримуються думки, що інформаційна технологія є системою методів та способів збору, передачі, накопичення, обробки, збереження, представлення та використання інформації. При цьому обсяг автоматизації, тип та характер застосування технічних засобів визначаються характером відповідної технології [4].

Т. В. Янчук пропонує дещо вужче трактування: інноваційний засіб управління інформацією, який дає змогу користувачам, працівникам та іншим спеціалістам збирати, накопичувати, обробляти, зберігати та розповсюджувати інформацію [3, с. 270]. При цьому автор акцентує увагу на інноваційній складовій інформаційних ресурсів у контексті їх використання. У цьому контексті варто охарактеризувати основні складові інформаційної системи, які окреслюють головні етапи реалізації інформаційних технологій: підсистеми збору, накопичення, зберігання, аналізу та передачі інформації.

Підсистема збору інформації передбачає наявність зв'язків з зовнішніми та внутрішніми джерелами утворення інформаційних потоків, результатами маркетингових досліджень та аналітичних даних. У межах підсистеми накопичення та зберігання інформації здійснюється моніторинг інформаційних потоків, їх аналіз та діагностика, що визначає потребу у базах даних, інформаційно-комунікаційних ресурсах та механізмах забезпечення безпеки збереження інформації. Аналіз інформації є фільтром інформаційної системи, надаючи прогнози використання накопиченої інформації та досліджуючи механізми забезпечення ефективності управління різноманітними процесами на підприємстві. Підсистема передачі інформації для прийняття відповідних управлінських рішень завершує функціональні завдання інформаційної системи [5, с. 329].

Можна виділити п'ять основних типів інформаційних систем, які забезпечують задоволення потреб різноманітних організаційних рівнів та функціональних сфер управління підприємством: ділово-процесійні; офісні автоматизовані; управлінські інформаційні; системи підтримки прийняття рішень та підтримки виконання рішень [6, с. 22].

Ділово-процесійна система виконує щоденні поточні операції, необхідні для розвитку підприємства, та забезпечує пряму підтримку на операційному рівні. Ця система є основним джерелом інформації, що використовується іншими комп'ютерними системами організацій.

Офісна автоматизована система передбачає полегшення зв'язку і підвищення продуктивності взаємодії менеджменту та працівників за допомогою документів і передавальних процесів. Це система селекторної інформації, котра може включати текстові й табличні процесори, телеконференцію, системи керування базами даних тощо.

Управлінська інформаційна система надає повсякденну інформацію і часто дає можливість отримувати доступ до поточної та ретроспективної інформації, необхідної переважно середньому та нижчому менеджменту. Система спрямована на фактичні, операційні напрямки діяльності підприємства і першочерговою необхідна для планування, прийняття рішень та контролю. Зазвичай система підсумовує операційно-ділову інформацію з метою підготовки поточних доповідей менеджерів.

Система підтримки прийняття управлінських рішень загалом не вказує, які рішення є оптимальними, однак намагається скерувати процес прийняття рішень у вигідне русло з використанням спеціальних прийомів, які забезпечують більш детальний аналіз ситуації менеджерами. Системи підтримки виконання рішень підтримують виконання рішень та ефективне функціонування підприємств на вищих рівнях [7, с. 35].

Використання сучасних інформаційних технологій спроможне не лише цілком задовольнити вимоги виробничих систем підприємницьких структур, але й є важливою передумовою їх розвитку.

Світовий та вітчизняний досвід розвитку сфери комп'ютерних та інформаційних технологій за останні роки вказує на суттєве підвищення темпів їх розвитку, порівнюючи з темпами розвитку виробничої сфери. Значні темпи впровадження інформаційних технологій забезпечують зростання чисельності обчислювальної техніки, що використовується у господарській діяльності підприємств усіх галузей (рис. 1).

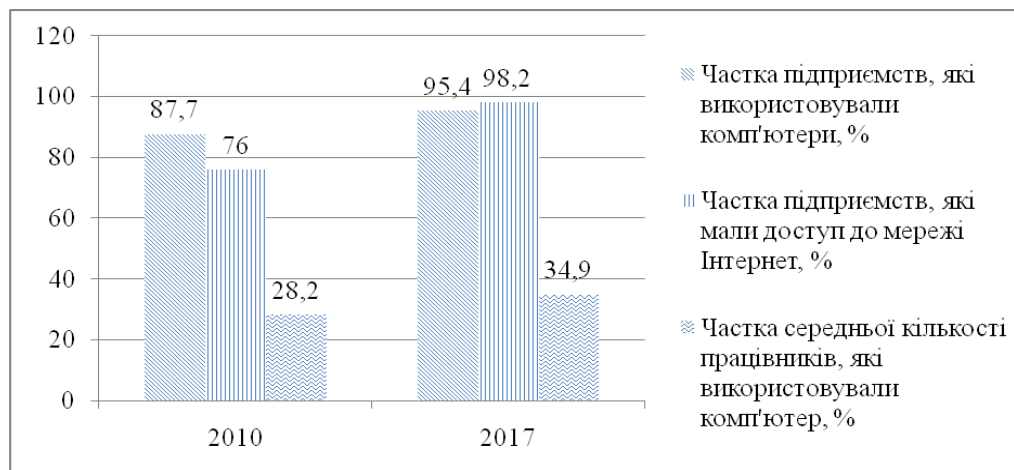

Рисунок 1 – Динаміка використання інформаційно-комунікативних технологій на підприємствах України за 2010–2017 рр., %

Джерело: побудовано автором за даними [8]

За період 2010–2017 рр. частка вітчизняних підприємств, які використовують у своїй діяльності комп'ютери, зросла на 7,7 п.п., становлячи на початок 2018 р. 95,4 % підприємств. Відповідно, зросла частка працівників, які використовують комп'ютерну техніку, з 28,2 % у 2010 р. до 34,9 % у 2017 р.

До того ж, в Україні сформована достатня інфраструктура для доступу бізнесу до мережі Інтернет (98,2 % підприємств забезпечені високошвидкісним Інтернетом, за результатами 2017 р., що на 22,2 п.п. більше проти значень 2010 р.). У цілому можна зазначити, що вагома частина вітчизняних підприємств використовує Інтернет з метою вирішення широкого спектра існуючих завдань, однак, на думку фахівців, індекс інтенсивності його використання є ще недостатнім і становить 25 пунктів (шкала від 0 до 100). За розрахунками дослідників, збільшення значень цього показника на 10 пунктів сприяє підвищенню ВВП на 1 % [9]. В умовах глобалізації саме впровадження інформаційних технологій є основою зростання ефективності діяльності підприємств та забезпечення їх конкурентоспроможності на внутрішніх та зовнішніх ринках.

Інформаційні технології реалізуються у формі різноманітних інформаційних систем та інформаційних комплексів, використовуючись у різних сегментах управлінської системи. Зокрема, у сфері управління взаємовідносинами з партнерами та клієнтами набули популярності такі технології, як MRP і SCM. Перш за все, вони зорієнтовані на: підвищення продажів, зменшення витрат, забезпечення лояльності з боку клієнтів та контрагентів, поліпшення якості обслуговування. Загалом, ці програмні продукти збільшують конкурентоспроможність продукції підприємства [4].

У сфері управління поширеним є застосування SCM-технологій, які передбачають управління підприємством як єдиним ланцюжком взаємозалежних об'єктів, матеріальних та інформаційних потоків, постачальників і клієнтів, виокремлюючи шість основних сфер зосередження управління ланцюгами поставок: виробництво, постачання, місце розміщення, запаси, логістика та інформація. Тобто, SCM охоплює весь виробничий цикл: від закупівлі сировини до розповсюдження товару.

Інформаційні технології BPR і ERP застосовуються в управлінні бізнес-процесами та з метою підвищення ефективності економічної діяльності підприємства. Ці інформаційні продукти стимулюють координацію інновацій; забезпечують мінімізацію ризиків, зростання масштабованості та гнучкості виробництва, скорочення витрат, тобто, в цілому, підвищують економічну безпеку підприємницької діяльності. Так, ERP-система виконує функції бізнес-планування і прогнозування; планування продажу та виготовлення продукції; планування проектів і програм; управління попитом; управління витратами [10, с. 27].

Система управління персоналом HR, яка сприяє ефективному використанню кадрових ресурсів, передбачає застосування MIS- і BI-технологій. Їх використання забезпечує такі позитивні аспекти

діяльності: одержання синергетичного ефекту; автоматизація та узгодження дії всіх відділів підприємства; ефективна реалізація стратегічних програм. За допомогою відповідних технологій відстежується цикл життя кожного виробленого товару і відбувається постійна обробка великого обсягу інформації зі значною швидкістю. Усвідомлюючи, де і в якому сегменті підприємство одержить найбільший прибуток, робляться висновки про те, на виготовленні якого продукту варто сконцентрувати увагу, а що доцільно віддати на аутсорсинг [4].

Використання сучасних програмних продуктів є шляхом до ефективної діяльності будь-якого підприємства та зростання його конкурентоспроможності. Однак з метою визначення доцільності впровадження окремих інформаційних технологій на підприємстві необхідним є розуміння механізму впровадження інформаційних технологій. Алгоритм використання інформаційних технологій у господарській діяльності підприємства зображено на рис. 2.

Механізм впровадження інформаційних технологій передбачає розуміння того, як, використовуючи причинно-наслідкові зв'язки, позитивно вплинути на досягнення цілей підприємства. Таким чином, можна з високою вірогідністю визначити користь від впровадження інформаційних технологій та пов'язані з цим витрати. Переважно дослідники орієнтуються на загальновиробничі показники як індикатори внеску інформаційних технологій в успіх підприємства, зокрема: приріст охоплення ринку, обороту або прибутки [11–13].

Початковим етапом механізму є визначення мети підприємства із зазначенням мети впровадження інформаційних технологій. Наступним є врахування принципів створення та впровадження інформаційних технологій, до яких належать принципи економічності, сумісності, системності, варіативності, контролю, захисту.

Рисунок 2 – Алгоритм використання інформаційних технологій у господарській діяльності підприємства

Джерело: побудовано автором за даними [3, с. 271]

Під час впровадження інформаційних технологій важливим етапом є проведення їх оцінювання. Виокремлюють такі методи оцінювання: інвестиційний, фінансовий і якісний аналізи. Після оцінювання виокремлюють критерії та показники, за якими аналізують рівень інформатизації та автоматизації господарської діяльності. Після розрахунків здійснюється координація планів та розроблення інструментарію для прийняття управлінських рішень щодо впровадження інформаційних технологій.

Досить важливим етапом є відповідна підготовка персоналу, яка передбачає систематичне проведення тренінгів, семінарів, нарад та інших заходів. Їх метою є забезпечення розуміння змін на підприємстві, осмислення ролі кожного працівника у цьому процесі, що, у свою чергу, мінімізує опір нововведенням.

Наступний етап передбачає формування загальної інформаційної системи, після чого здійснюється безпосереднє впровадження інформаційних технологій, визначення прийнятних відхилень від плану та оцінювання фактичної результативності проекту. Фаза безпосереднього впровадження, перш за все, потребує формування програми механізму впровадження інформаційних технологій на підприємстві з чітко окресленими заходами та термінами їх реалізації.

Після впровадження інформаційних технологій на підприємстві потрібно здійснити оцінювання його ефективності. Зважаючи на те, що основним показником ефективності є прибуток від впровадження інформаційних технологій, який суттєво пов'язаний з обсягом реалізації продукції, його доцільно обирати результуючим показником.

Показник ефективності механізму залежить від багатьох факторів, тому економічне обґрунтування варто скеровувати на одержання мінімальних результатів, визначаючи при цьому нижню межу ефективності. Якщо бажане значення ефективності є вищим порівняно з визначеною нижньою межею ефективності, доцільно поступово вводити додаткові параметри [3, с. 273–274]. Цей підхід не лише нівелює небажаний подвійний вплив одного й того ж параметра (що робить розрахунки менш точними), але й дасть змогу оцінити імовірність очікуваного ефекту, зважаючи на ринкові ризики.

Впровадження інформаційних технологій у господарську діяльність підприємства, з одного боку, сприяє розвитку нової культури праці, з другого – забезпечує стратегічну переорієнтацію підприємства. Використання інформаційних систем з метою вирішення управлінських питань; зростання ефективності адміністративної діяльності, обліку й аналізу, планування та контролю; підтримання різноманітних зв'язків з партнерами, клієнтами, державними органами влади призводить до загострення інформаційних потреб, що дає змогу не обмежувати інформаційні потоки та процеси у межах окремого підприємства та зумовлює розвиток комп'ютерних технологій [6, с. 23].

Основними завданнями, які дають можливість вирішувати впровадження інформаційних технологій на вітчизняних підприємствах, є наступні:

- встановлення нерозривного взаємозв'язку між оперативним, статистичним та бухгалтерським обліком;
- мінімізація інформаційного шуму та зниження інформаційної надмірності;
- забезпечення тісного зв'язку між первинним обліком та прийнятими рішеннями на всіх стадіях управління господарськими процесами;
- забезпечення раціоналізації системи оцінних показників;
- відділення меж управління, уникнення їх перетинань та суміщень;
- розмежування рутинного опрацювання великих за обсягом баз даних від творчої частини аналізу та підготовки управлінських рішень (опрацювання масових даних за допомогою цифрових технологій) [14, с. 69].

Підприємствам, які мають на меті досягнення успіху в епоху динамічних технологічних змін, варто розглядати можливість використання інформаційних технологій як одну з головних компетентностей.

Висновки. У результаті проведеного дослідження було виявлено, що інформаційна технологія є інноваційним засобом управління інформацією, який дає змогу зацікавленим у ній особам збирати, накопичувати, обробляти, зберігати та розповсюджувати інформацію. Особливо актуальним є

ефективне використання інформаційних технологій у підприємницькій діяльності. Рівень розвитку інформаційних технологій підприємств варто розглядати як один із основних індикаторів ефективності управління його конкурентоспроможністю.

Користь від впровадження інформаційних технологій варто шукати не в швидкому скороченні витрат та підвищенні економічної ефективності підприємства, а, насамперед, у подальшому розробленні технологій ефективного управління, котрі сприяють координації управлінської діяльності та ефективному досягненню цілей господарювання підприємства.

Розвиток сучасних інформаційних технологій та збільшення обсягу самої інформації є визначальними чинниками сучасної економіки. Оскільки основним продуктом інформаційної економіки є інтелектуальні послуги та наукомісткі товари, саме інформація та знання становлять найбільшу цінність. Тенденція останніх років вказує на суттєве підвищення темпів їх розвитку порівняно з темпами розвитку виробничої сфери. Значні темпи впровадження інформаційних технологій забезпечують зростання чисельності обчислювальної техніки у розпорядженні вітчизняних бізнес структур, охоплення мережею Інтернет та зростання чисельності працівників, які використовують у своїй професійній діяльності комп'ютерну техніку.

Механізм впровадження інформаційних технологій на підприємствах забезпечить об'єднання всіх структурних одиниць в єдиний інформаційний простір, організацію більш коректного обліку витрат, надання керівництву економічно значущої та вчасної аналітичної інформації. Чітко окреслений механізм впровадження інформаційних технологій забезпечує взаємозв'язок елементів та важелів, що дозволяє швидко реагувати на різноманітні зовнішні та внутрішні чинники і, як наслідок, впливає на впровадження інформаційних технологій та сприяє їх найбільш ефективному використанню у діяльності підприємства. Перспективою подальших досліджень є дослідження питань прискорення та розповсюдження інформаційних технологій на вітчизняних підприємствах.

Список використаних джерел

1. Антоненко В. Г. Роль та місце інформаційних технологій у глобальній економіці. *Молодий вчений*. 2015. № 11 (2). С. 6–9.
2. ДСТУ 2226–93. Автоматизовані системи. Терміни та визначення. Державні стандарти України. URL: <http://document.ua/avtomatizovani-sistemi.-termini-ta-viznachennja-nor16796.html>
3. Янчук Т. В. Значення механізму впровадження інформаційних технологій у господарській діяльності підприємств. *Економіка і організація управління*. 2016. № 4 (24). С. 269–276.
4. Жигалкевич Ж. М., Оношко А. С. Інформаційні технології в управлінні підприємством. *Сучасні підходи до управління підприємством: зб. тез доп. VII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю* (28 квіт. 2016 р.). Київ: Політехніка, 2016. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/viewFile/102782/97865>
5. Голобородько А. Ю. Механізм побудови інформаційної системи управління потоковими процесами. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: зб. наук. праць: у 2 вип. / ПДТУ*. Маріуполь, 2013. Вип. 1. Т. 2. С. 326–330.
6. Покращення діяльності підприємства шляхом організації комп'ютерної інформаційної бази / Н. В. Лисак та ін. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2016. № 2 (1). С. 21–25.
7. Ілляшенко О. В. Системний контроль господарських операцій із використанням інформаційних технологій. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2013. Вип. 1 (2). С. 33–40.
8. Інформаційне суспільство: Офіційний сайт державного комітету статистики України. URL: http://ukrstat.org/uk/druk/publicat/Arhiv_u/08/Arch_vit_bl.htm
9. Офіційний сайт DOU: Спільнота програмістів України. URL: <https://dou.ua/>
10. Балановська Т. І., Гоголя О. П., Тужик К. Л. Особливості функціонування малого підприємництва в Україні. *Інноваційна економіка*. 2012. № 8 (34). С. 22–31.
11. Кононенко І. В., Букреева К. С. Модель и метод оптимизации портфелей проектов предприятия для планового периода. *Восточно-Европейский журнал передовых технологий*. 2010. № 1/2 (43). С. 9–11.
12. Концептуальні засади менеджменту в інформаційній економіці: монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. І. Лепейко. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2010. 252 с.
13. Немченко А. Б. Бізнес-інкубатори у сфері сучасної державної підтримки розвитку регіональної інноваційної інфраструктури. *Наукові праці КНТУ. Економічні науки*. 2010. Вип. 17. С. 25–34.
14. Халімон Т. М. Інформаційні технології як платформа ефективного управління конкурентоспроможністю підприємств. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2016. № 4. С. 67–74.

References

1. Antonenko, V. H. (2015) Role and place of information technologies in global economy. *Molodyi vchenyi*, No. 11 (2), pp. 6–9 [in Ukrainian].
2. DSTU 2226–93. Automated systems. Terms and definitions. National Standards of Ukraine. Available at: <http://document.ua/avtomatizovani-sistemi.-termini-ta-viznachennja-nor16796.html> [in Ukrainian].
3. Ianchuk, T. V. (2016) The meaning of the mechanism of information technologies introduction at economic activities of enterprises. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia*, No. 4 (24), pp. 269–276 [in Ukrainian].
4. Zhyhalkevych, Zh. M., Onopko, A. S. (2016) Information technologies at enterprise management. *Suchasni pidkhody do upravlinnia pidpriemstvom*: coll. of thes. of the VII All-Ukr. sci.-pract. conf. with internat. participation (April, 28). Kyiv: Politekhnik. Available at: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/viewFile/102782/97865> [in Ukrainian].
5. Holoborodko, A. Yu. (2013) The mechanism of construction of the system of information management stream processes. *Teoretychni i praktychni aspekty ekonomiky ta intelektualnoi vlasnosti*: coll. of sci. papers: in 2 iss. PDTU, Mariupol, issue 1, vol. 2, pp. 326–330 [in Ukrainian].
6. Lysak, N. V., Mironova, Yu. V. et al. (2016) Improvement of enterprise activities by organizing computer information base. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, No. 2 (1), pp. 21–25 [in Ukrainian].
7. Illiashenko, O. V. (2013) System control of business operations by using information technologies. *Ekonomichna stratehiia i perspektyvy rozvytku sfery torhivli ta posluh*, iss. 1 (2), pp. 33–40 [in Ukrainian].
8. Information society: Official site of the State Statistics Committee of Ukraine. Available at: http://ukrstat.org/uk/druk/publicat/Arhiv_u/08/Arch_vit_bl.htm
9. Official site of DOU: Community of programmers of Ukraine. Available at: <https://dou.ua/>
10. Balanovska, T. I., Hohulia, O. P., Tuzhyk, K. L. (2012) Features of small business entrepreneurship in Ukraine. *Innovatsiina ekonomika*, No. 8 (34), pp. 22–31 [in Ukrainian].
11. Kononenko, I. V., Bukreeva, K. S. (2010) The model and method for optimization of enterprise's project portfolios for planning period. *Vostochno-Evropeiskii zhurnal peredovykh tekhnologii*, No. 1/2 (43), pp. 9–11 [in Russian].
12. Lepeiko, T. I. (ed.) (2010) Conceptual principles of management in the information economy: monograph. Kharkiv: Vyd-vo KhNEU, 252 p. [in Ukrainian].
13. Nemchenko, A. B. (2010) Business-incubators in the sphere of modern state support for the development of regional innovation infrastructure. *Naukovi pratsi KNTU. Ekonomichni nauky*, iss. 17, pp. 25–34 [in Ukrainian].
14. Khalimon, T. M. (2016) Information technologies as a platform for effective management by enterprises' competitiveness. *Ekonomika. Menedzhment. Biznes*, No. 4, pp. 67–74 [in Ukrainian].

M. Yu. Slynko

THE ROLE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN ECONOMIC ACTIVITIES OF DOMESTIC ENTERPRISES'

In the article the views on the interpretation of information technology category are considered. Five main types of information systems according to the functional areas of enterprise management are described.

It has been revealed that the sphere of computer and information technologies in recent years demonstrates a significant increase in the pace of development. Significant rates of implementation of information technologies provide an increase in the number of computer devices used by domestic enterprises, which is presented in the article.

The improvement of economic activity management is one of the most important tasks of any enterprise. Effective enterprise management is impossible without managing its information activities. The use of information technologies is provided to ensure the efficient computer processing of information resources, the preservation of significant amounts of economically important information and the transfer of it in a convenient and fast way. Therefore, the optimization of the enterprise's activities based on the use of modern information technologies becomes important.

The purpose of the article is to study the approaches to the implementation of information technologies in the economic activities of enterprises, as well as to deepen the theoretical aspects and

develop practical recommendations for the implementation of economic mechanism of the use of information technologies in domestic enterprises.

Various information technologies that are implemented in the form of various information systems and information complexes at the enterprise level, such as: MRP, SCM, BPR, ERP, MIS, BI, are characterized.

The components of the algorithm of information technologies use in enterprise's economic activities are presented and characterized. The stages of the mechanism of information technologies implementation at enterprises are described. The role and main tasks, which are solved by introduction of information technologies at domestic enterprises, are determined.

Keywords: *information technologies; entrepreneurship; innovation development; information system; information and communication technologies.*

Стаття надійшла до редакції 26.04.2019

DOI 10.24025/2306-4420.0.53.2019.171765

Слинько Микола Юрійович, аспірант Черкаського державного технологічного університету
Slynko N. Yu., PHD-student, Cherkasy State Technological University